

8. KNAL, VIJFHONDERD KOEKJES!

Zelfstandig naamwoord

Doel	de leerlingen kunnen een zelfstandig naamwoord herkennen, het indelen in abstract vs. concreet en de kenmerken ervan noemen.
Vaardigheden	luisteren - lezen - (schrijven)

Stap 1

Aanbodfase

1-3. Luisteroefening. De leerlingen luisteren met gesloten boek naar de tekst. Vraag 1-2-3 kunnen ze beantwoorden na het lezen van de tekst.

4-5. Vanaf vraag 4 openen de leerlingen hun boek en zoeken ze de antwoorden in de tekst (individueel).

Zoekfase

6. Hier gaat het om de hoofdletters en het verschil tussen eigennaam en soortnaam. De leerlingen zoeken het verschil tussen beide op basis van de gevonden naamwoorden. Zoek samen met hen nog meer woorden om dit verschil nog duidelijker te maken.

Samengevat

Stap 2

Aanbodfase

1-3. De leerlingen gaan op zoek naar verwijswwoorden. Ze verzamelen zowel voornaamwoorden als naamwoorden.

4-5. Als de leerlingen er aan toe zijn, kunnen ze hier een indeling maken van de naamwoorden. Als de leerlingen voornaamwoorden en naamwoorden niet of onvoldoende kunnen onderscheiden, slaat u deze vragen het best over. Werk eerst de volgende stap uit, waarin een bijkomend kenmerk van het naamwoord wordt aangebracht.

Stap 3

Aanbodfase

1-2. In krantenkoppen worden systematisch de lidwoorden weggelaten. Dat valt de leerlingen misschien niet meteen op.

3-5. Daarom stappen we over naar een gewone tekst waar de lidwoorden eveneens ontbreken. Of laat de leerlingen maar eens een dialoog voeren zonder een lidwoord te gebruiken.

6. De leerlingen verbeteren de tekst, voegen lidwoorden toe. Deze woorden kunnen in het werkboek tussen de tekst worden genoteerd.

Zoekfase

7-8. Bespreek de resultaten van de leerlingen klassikaal en beantwoord ook deze vragen. Indien u dit nog niet hebt gedaan, kunt u nu vraag 4-5 van stap 2 laten oplossen. Anders laat u de leerlingen de theorie van de naamwoorden formuleren (Samengevat).

Samengevat**Stap 4***Aanbodfase*

1. Pictionary (groepswerk). De woorden die geraden worden zijn allemaal zelfstandige naamwoorden. We concentreren ons hier op het verschil tussen abstract en concreet. Telkens een woord geraden wordt, noteren de leerlingen dit op een apart blad.

PICTIONARY**Benodigdheden**

Kaartjes met woorden erop (zie verder), zandloper van 1 minuut, papier en potlood

Doel

Binnen de minuut het woord raden dat door een teamgenoot wordt getekend

Vorbereiding

2. Verdeel de spelers in twee teams
3. Verdeel de kaartjes in twee stapeltjes. Leg ze met de rug naar boven op tafel. Elk team neemt een blad papier voor zich.
4. Een van de spelers legt een potlood op tafel en draait dit rond. Het team waar de punt van het potlood nu naar wijst, mag beginnen en heet team A. Het andere is team B.

Het spel

- Team A kiest een tekenaar uit. Die neemt de bovenste kaart van het stapeltje en laat het woord aan niemand zien.
- De tijd gaat in als de speler begint te tekenen. De teamgenoten mogen onmiddellijk beginnen raden. De tekenaar mag geen letters of cijfers gebruiken. Hij mag ook geen verbale of non-verbale hints geven.
- Het tekenen en raden gaat net zo lang door tot het woord geraden is of de minuut om is.
- Team B kiest nu een tekenaar en doet hetzelfde als team A. De teams komen dus wisselend aan de beurt en bij elke beurt verandert ook de tekenaar.
- Het team dat het eerst zes woorden heeft gevonden, is de winnaar.

Woorden op kaartjes:

verrekijker, warmte, bruidspaar, verliefdheid, dromedaris, lawaai, dokter, nacht, computer, mouw, moed, elleboog, gepraat, astronaut, heimwee, spaarpot, citroen, wang, trots, vogelkooi, pinguïn, piraat, kunstgebit, ezel, springtouw, vriendschap, rups, schoenveter, luiheid, nest

Zoekfase

2-3. Zodra de leerlingen voldoende abstracte en concrete naamwoorden hebben verzameld (maar daar zwijgt u natuurlijk over), laat u ze op zoek gaan naar een geschikte indeling. Misschien maken de leerlingen een andere indeling, die ook mogelijk is. Hou dit bespreekbaar, maar wijs op het belang van een consensus (“Jullie indeling is even goed, maar we moeten kiezen voor de indeling die het meest gangbaar is”).

Samengevat

Lesonderwerp

Nu vullen de leerlingen in de voorziene ruimte het lesonderwerp in.

Oefening